

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W ŁODZI**

Łódź, 25 listopada 2021 r.

WOOS.4220.1018.2021.ARu

W P Ł Y N Ę Ł O	URZĄD GMINY NIEBORÓW <i>epuap</i>
	2021 -11- 25 <i>6447/21</i>
	Nr.....
	Ilość załączników..... Podpis..... <i>Florczak</i>

**Sz. P. Jarosław Papuga
Wójt Gminy Nieborów**

POSTANOWIENIE

Na podstawie Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.), art. 64 ust. 1 pkt 1, a także ust. 3 i 4, art. 66 i art. 68 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, ze zm.) zwanej dalej w skrócie „ustawą ooś”, a także § 3 ust. 1 pkt 54 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839), nawiązując do wystąpienia Wójta Gminy Nieborów z 17 listopada 2021 r., znak:ROS.6220.22.2021.MW, po przeanalizowaniu ww. wniosku wraz z załącznikami, w tym kartą informacyjną przedsięwzięcia,

wyrażam opinię, że:

- I. Dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 737/1, w obrębie Bobrowniki, gmina Nieborów, istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.**
- II. Zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko winien być zgodny z art. 66 ustawy ooś, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania przedsięwzięcia na Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej oraz korytarze ekologiczne, w tym należy:**
 1. W zakresie oddziaływania na środowisko przyrodnicze, obszary chronione i korytarze ekologiczne:
 - a) Szczegółowo odnieść się do wpływu realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia na Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Należy tu odwołać się do ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów, w celu zachowania ich trwałości oraz zachowania różnorodności biologicznej, a także obowiązujących na obszarze zakazów, zgodnie z rozporządzeniem Nr 6/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2009 r. Nr 75, poz. 710 ze zm.). Należy wykazać, że żaden z zakazów nie zostanie naruszony w związku z realizacją i funkcjonowaniem przedsięwzięcia (odnosząc się szeroko do każdego zakazu oddzielnie,

uwzględniając faktyczny zakres przyszłych prac, rodzaj i skalę przyszłych oddziaływań oraz rozwiązania minimalizujące, jakie będą podjęte, żeby ograniczyć to oddziaływanie) oraz uzasadnić, że przedsięwzięcie będzie zgodne z ustaleniami dotyczącymi czynnej ochrony ekosystemów.

- b) Przedstawić informacje o występowaniu oraz wpływie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia na korytarze ekologiczne znajdujące się w zasięgu jego oddziaływania, w tym uwzględnić występowanie korytarzy zarówno o znaczeniu ponadlokalnym (krajowym, międzynarodowym), ale również o znaczeniu lokalnym bądź regionalnym oraz wskazać, czy realizacja przedsięwzięcia może znacząco ograniczyć funkcjonalność zidentyfikowanych korytarzy – spowodować bądź nasilić efekt bariery. Wskazane jest załączenie informacji na temat szlaków migracji zwierząt popartej stosownymi dokumentami np. z właściwego nadleśnictwa i/lub koła łowieckiego, opracowaniami planistycznymi dla analizowanego terenu, wynikami inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w okresie wędrówek zwierząt, itp.
- c) Przedstawić charakterystykę środowiska przyrodniczego terenu przedsięwzięcia oraz terenów przyległych, z uwzględnieniem elementów przyrody ożywionej i nieożywionej, z wyszczególnieniem elementów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098).
- d) Załączyć wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w okresie wegetacyjnym i lęgowym/rozrodczym większości zwierząt w strefie stwierdzonych oddziaływań przedsięwzięcia (w przypadku awifauny inwentaryzacja powinna objąć także okresy wiosennych i jesiennych migracji), z podaniem terminu i metody inwentaryzacji. Opracowanie powinno zawierać przede wszystkim:
- waloryzację flory, w tym dendroflory, grzybów oraz fauny (bezkęgowców i kęgowców) ze szczególnym uwzględnieniem gatunków podlegających ochronie na mocy przepisów prawa krajowego i wspólnotowego;
 - waloryzację roślinności i siedlisk przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk podlegających ochronie;
 - podkład mapowy z zaznaczeniem zinwentaryzowanych stanowisk chronionych gatunków i siedlisk oraz innych cennych przyrodniczo elementów;
 - w stosunku do osobników chronionych gatunków zwierząt należy określić charakter ich występowania na terenie objętym wnioskiem (np. gatunek lęgowy, żerujący, migrujący itp.);
 - dokumentację fotograficzną terenu realizacji i terenu w obszarze oddziaływania. Zdjęcia powinny być wykonane w okresie wegetacyjnym. Zaznaczyć miejsca wykonania zdjęć na mapie poglądowej wraz z kierunkiem, w którym zostały wykonane. Opatrzeć je datą wykonania oraz opisem przedstawianych zagadnień.
- e) Przedstawić szczegółową analizę wpływu przedsięwzięcia na faunę i florę oraz siedliska przyrodnicze znajdujące się na terenie planowanej inwestycji i w jej sąsiedztwie, w tym na gatunki i siedliska przyrodnicze chronione.
- f) Przedstawić analizę wpływu przedsięwzięcia na awifaunę. W szczególności odnieść się do możliwości utraty i fragmentacji siedlisk lęgowych i miejsc żerowania oraz tzw. „efektu lustra wody” (odbijanie otoczenia na zasadzie efektu lustra przez szklane lub przezroczyste powierzchnie) oraz „efektu olśnienia” (chwilowe oślepienie na skutek odbicia promieni słonecznych) na ptaki, w szczególności podczas sezonowych migracji.

- g) Przedstawić analizę oddziaływania przedsięwzięcia na bioróżnorodność, mając na uwadze związane z jego realizacją przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej, fragmentację siedlisk, modyfikację siedlisk itp.
- h) Przedstawić szczegółowy opis działań minimalizujących i kompensujących stwierdzone oddziaływania (rozwiązania na etapie realizacji i funkcjonowania przedsięwzięcia). Podać konkretne działania, terminy oraz sposoby prowadzenia prac, w tym podać opis zakresu ewentualnego nadzoru przyrodniczego na etapie budowy, termin rozpoczęcia prac budowlanych związanych z montażem fotoogniw, opis sposobów ochrony zadrzewień znajdujących się w obszarze przedsięwzięcia, itp.
- i) Przeanalizować skalę i zasięg nocnej emisji sztucznego światła pochodzącego z oświetlenia terenu przedsięwzięcia i obiektów kubaturowych oraz ocenić wpływ emisji światła na przyrodę ożywioną pozostającą w zasięgu tego oddziaływania. Przedstawić rozwiązania ograniczające nocną emisję sztucznego światła, w tym rozproszonego poza teren przedsięwzięcia.
- j) W przypadku konieczności usunięcia krzewów należy podać ich powierzchnię, skład gatunkowy, informacje o zasiedleniu przez gatunki chronione. Konieczność wycinki należy uzasadnić np. poprzez wskazanie na załączniku graficznym lokalizacji zinwentaryzowanych egzemplarzy względem projektowanych obiektów. Rozważyć odstąpienie od wycinki.

2. W zakresie oddziaływania na krajobraz:

- a) Mając na uwadze, że krajobraz to kompleksowy system składający się z form rzeźby i wód, roślinności i gleb, skał i atmosfery należy dokonać szczegółowego opisu krajobrazu, w którym znajdować będzie się przedsięwzięcie. Należy szczegółowo opisać typ i rodzaj krajobrazu, strukturę krajobrazu oraz wewnętrzne powiązania, w tym wskazać elementy dominujące. Opisać należy, stan w jakim znajduje się integracja środowiska przyrodniczego i kulturowego tworzących miejscowy krajobraz. Wskazać należy szczególnie wartościowe elementy krajobrazu oraz elementy degradujące krajobraz. Dokonać oceny elementów składowych, przypisując im wartości pozytywne (+), neutralne (0), negatywne (-) lub konfliktowe (+/-). Opis krajobrazu należy uzupełnić o dokumentację fotograficzną w ujęciach panoramicznych przedstawiającą miejscowy krajobraz. Punkty ujęć panoramicznych nanieść należy na mapę sytuacyjną.
- b) W zakresie analizy oddziaływania na krajobraz należy wykazać, jakie elementy lub cechy przedsięwzięcia zostały uwzględnione w tej analizie. Wskazać relacje pomiędzy cechami krajobrazu i cechami przedsięwzięcia uwzględnione w analizie. Opisać skutki dla krajobrazu wynikające z realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia. Przedstawić wizualizację przestrzenną planowanego przedsięwzięcia wykorzystując do tego ww. dokumentację fotograficzną przedstawiającą miejscowy krajobraz. Dokonać oceny elementów składowych krajobrazu przy założeniu realizacji przedsięwzięcia (z wykorzystaniem przedstawionych wizualizacji), przypisując im wartości pozytywne (+), neutralne (0), negatywne (-) lub konfliktowe (+/-).
- c) W kontekście wprowadzanych zmian w krajobrazie, uwzględniając cechy charakterystyczne przedsięwzięcia, należy dokonać analizy środków niezbędnych do ochrony krajobrazu przed degradacją wynikającą z realizacji przedsięwzięcia. Wskazać należy działania, które w ramach realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia winny być podjęte celem minimalizowania oddziaływania na krajobraz, np.:
 - elementy do usunięcia;

- elementy do zamaskowania (np. maskująca funkcja zieleni);
- elementy do zachowania (np. wskazanie ochrony konserwatorskiej lub ochrona przedpola widokowego);
- elementy do wyeksponowania (np. poprzez ujednoczenie tła);
- ujednoczenie, uporządkowanie (np. kubatury, skosów dachów, elewacji budynków).

3. W zakresie pozostałych zagadnień:

- a) Przedstawić szczegółowy opis planowanego przedsięwzięcia, w tym w szczególności: podać rodzaj i planowaną maksymalną liczbę i moc paneli fotowoltaicznych, maksymalną wysokość konstrukcji, rodzaj i planowaną maksymalną liczbę stacji transformatorowych, rodzaj, planowaną maksymalną liczbę i moc instalowanych inwerterów, opisać planowaną infrastrukturę towarzyszącą, drogę dojazdową i wewnętrzny układ komunikacyjny wraz ze wskazaniem wielkości terenu zajętego przez poszczególne ww. elementy elektrowni słonecznej. Przedstawić lokalizację wszystkich planowanych elementów na czytelnym załączniku graficznym.
- b) Doprecyzować informacje o planowanych w ramach niniejszego przedsięwzięcia magazynach energii. Należy jednoznacznie wyjaśnić w jakiej technologii będą działać projektowane magazyny energii. Wyjaśnić co będzie się działo z energią zgromadzoną w tych magazynach? Czy magazyny te będą wymagały zapewnienia dodatkowej obsługi komunikacyjnej, np. związanej z wymianą baterii, itp.? Czy magazyny mocy będą podpięte do sieci elektroenergetycznej i prąd będzie przekazywany w momencie największego zapotrzebowania? Podać poziom mocy akustycznej magazynu energii. Czy w związku z funkcjonowaniem magazynów energii powstaną zbiorniki na substancje, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 35-37 rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
- c) Mając na uwadze, iż przyłączy do krajowej sieci elektroenergetycznej stanowi integralną część farmy fotowoltaicznej, uwzględniając zapisy art. 66 ustawy ooś należy przedstawić jakie kryteria mające wpływ na ochronę środowiska zastosowane będą przy doborze przebiegu linii przyłączeniowej oraz jakie środki minimalizujące i kompensujące będą zastosowane. Określić możliwe miejsca wpięcia do KSE. Odnieść się do możliwego przebiegu linii kablowej w obrębie m. in. terenów wymagających wycinki drzew i krzewów, terenów leśnych, terenów cieków wodnych i rowów melioracyjnych, obszarów wodno-błotnych oraz innych obszarów o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedlisk łągowych oraz ujść rzek, obszarów objętych ochroną, w tym stref ochronnych ujęć wód oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, obszarów wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000, oraz pozostałych form ochrony przyrody, obszarów o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne. Jednocześnie określić, czy planuje się przyłączy napowietrzne czy kablowe – przy wyborze należy uwzględnić potencjalne ryzyko kolizji i porażenia prądem ptaków i nietoperzy z elementami linii.
- d) Opisać planowany rodzaj ogrodzenia farmy fotowoltaicznej w tym: wskazać materiał, z którego będzie wykonane (podać czy elektrownia będzie ogradzana elektronicznym systemem przewodowym bądź bezprzewodowym, np. system płoszenia zwierząt), podać jego maksymalną długość, minimalną i maksymalną wysokość, wskazać czy

pozostawiona zostanie wolna przestrzeń od ziemi umożliwiającą przemieszczanie się małych zwierząt (wskazać minimalną wysokość wolnej przestrzeni). Przedstawić przebieg ogrodzenia na czytelnym załączniku graficznym.

- e) Przeanalizować, czy na etapie eksploatacji inwestycji dojdzie do powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań z uwagi na zajętość powierzchni, utraty walorów krajobrazowych terenu, utraty miejsc rozrodu oraz miejsc bytowania zwierząt, efektu bariery, emisji hałasu oraz oddziaływań elektromagnetycznych przedsięwzięć realizowanych, zrealizowanych lub planowanych, znajdujących w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia, lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem.
- f) Przedstawić szczegółowy opis możliwych do realizacji wariantów przedsięwzięcia zgodnie z zapisami art. 66 ust. 1 pkt 5–7 oraz ust. 6 ustawy ooś, w tym wskazać wariant najkorzystniejszy dla środowiska, w sposób umożliwiający ich porównanie. Należy tu zwrócić uwagę m. in., że:
- w punkcie dotyczącym opisu wariantu proponowanego przez wnioskodawcę, należy opisać podstawowe parametry oraz infrastrukturę towarzyszącą. W uzasadnieniu merytorycznym proponowanego przez wnioskodawcę wariantu należy wskazać oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, wymienione w art. 66 ust. 6 i ust. 6a ustawy ooś, jakie będą powodowane przez planowane przedsięwzięcie (zarówno na etapie budowy, eksploatacji, jak i likwidacji), po zastosowaniu zaleconych w raporcie ooś środków zapobiegawczych i łagodzących;
 - racjonalny wariant alternatywny, podobnie jak realizacyjny, winien być szczegółowo opisany jako odrębny, z proceduralnymi konsekwencjami, tj. opisem oddziaływań i ich oceną. Za racjonalny wariant alternatywny przedsięwzięcia należy uznać taki, który jest możliwy do wykonania z ekonomicznego, technicznego/technologicznego oraz prawnego punktu widzenia;
 - w punkcie dotyczącym opisu wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, należy wskazać konkretne, wynikające z przeprowadzonych analiz oddziaływania, które spośród oddziaływań rozpatrywanych wariantów mają mniejszy negatywny wpływ na elementy środowiska lub wskazać brak negatywnych oddziaływań na elementy środowiska.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Nieborów pismem z 17 listopada 2021 r., znak: ROS.6220.22.2021.MW, wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi, zwanego dalej „RDOŚ w Łodzi”, z prośbą o opinię w przedmiocie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określenie ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 737/1, w obrębie Bobrowniki, gmina Nieborów. Do ww. wystąpienia dołączono m.in. kopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, kartę informacyjną przedsięwzięcia (zwaną dalej „kip”), informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu przedsięwzięcia oraz oświadczenie, o którym mowa w art. 64 ust. 2a ustawy ooś.

Powyższe wystąpienie wypełniło wymagania formalne stawiane art. 64 ust. 2 ustawy ooś.

Organem właściwym do wydania opinii w przedmiocie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś jest RDOŚ w Łodzi.

Planowane przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839), § 3 ust. 1 pkt. 54 lit a, tj.: „zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy”, przy czym, zgodnie z § 1 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia przez powierzchnię zabudowy rozumie się, powierzchnię terenu zajęta przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia, w tym czasowo, w celu realizacji przedsięwzięcia”, dla których wykonanie raportu może być wymagane.

Podstawą oceny wpływu oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia jest kip, stanowiąca podstawowy dowód w sprawie. Ustalając, czy dla przedsięwzięcia potrzebne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko RDOŚ w Łodzi przeanalizował, jaki jest jego rodzaj, cechy i skala, położenie względem cennych elementów środowiska przyrodniczego, w tym względem form ochrony przyrody, wielkość zajmowanego terenu, zakres robót związanych z realizacją oraz rodzaje emisji i uciążliwości, jakie wystąpią na etapie jego realizacji, eksploatacji i likwidacji. W niniejszym przypadku, przede wszystkim ze względu na położenie przedsięwzięcia w granicach obszaru podlegającego ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody, tj. Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej na terenie rolniczym, otwartym, niezabudowanym, nie można jednoznacznie wykluczyć jego znaczącego oddziaływania na środowisko przyrodnicze. W opinii RDOŚ w Łodzi przeprowadzenie pełnej procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko pozwoli na ocenę stopnia uciążliwości projektowanej inwestycji w stosunku do poszczególnych elementów środowiska, ocenę możliwego zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia, wielkości, złożoności, czasu trwania i rodzaju uciążliwości, a przeprowadzone w raporcie ooś analizy dostarczą rzetelnych informacji oraz będą podstawą do wyznaczenia właściwych środków minimalizujących i kompensujących stwierdzonych oddziaływań. Możliwe będzie szczegółowe określenie warunków realizacji i eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia

Na analizowanym terenie nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Planowana łączna moc systemu paneli fotowoltaicznych będzie miała do 4 MWp. Całkowita powierzchnia nieruchomości, na której planowane jest przedsięwzięcie wynosi 2,30 ha, natomiast łączna powierzchnia terenu zajęta przez obiekty budowlane oraz pozostała powierzchnia przeznaczona do przekształcenia, w tym tymczasowego, w celu realizacji przedsięwzięcia będzie wynosić do 2,10 ha. Instalacja fotowoltaiczna zostanie usytuowana na gruntach o klasach bonitacyjnych RIVb, RV, RVI, PsV, ŁV.

Na pełen zakres inwestycyjny planowanego przedsięwzięcia składać się będą następujące elementy:

- stalowe, ocynkowane konstrukcje i elementy montażowe do instalacji paneli (tzw. stoły fotowoltaiczne), o orientacji południowej, usytuowane na gruncie;
- panele fotowoltaiczne o łącznej mocy do 4 MWp w ilości do 10 000 szt., wyposażone w powłokę antyrefleksyjną;
- inwertery DC/AC o łącznej mocy nominalnej do 4 MWp w ilości do 80 szt.;

- stacje transformatorowe do 4 szt., na tym etapie nie podjęto decyzji odnośnie typu transformatora jaki zostanie zastosowany (olejowy lub suchy);
- pośrednie rozdzielnice napięcia;
- układy pomiarowo-zabezpieczające;
- trasy oraz linie kablowe;
- instalacje odgromowe, przepięciowe oraz przetężeniowe;
- dodatkowe oprzyrządowanie pomocnicze;
- ogrodzenie;
- monitoring.

Na gruncie pod rzędami paneli i pomiędzy nimi pozostawiona będzie powierzchnia biologicznie czynna i umożliwiona będzie spontaniczna sukcesja rodzimych gatunków roślin. Teren inwestycji zostanie ogrodzony na całym obwodzie.

W opinii RDOŚ w Łodzi w zakresie charakterystyki planowanego przedsięwzięcia przedstawionej w KIP istnieją elementy wymagające doprecyzowania w raporcie ooś, m.in. należy wskazać, czy planuje się oświetlenie terenu przedsięwzięcia. W przypadku zastosowania oświetlenia farmy konieczne jest przeanalizowanie skali tego oddziaływania oraz określenie działań minimalizujących to zjawisko. Nadmierna emisja sztucznego światła pochodząca z oświetlenia terenu przedsięwzięcia oraz planowanych obiektów stanowi istotne negatywne oddziaływanie na środowisko, określane mianem zanieczyszczenia światłem. Brak ciemności w nocy wpływa na wiele aspektów zachowań flory i fauny, zaburzając naturalne cykle światła i ciemności (dobowe, miesięczne, roczne). Zanieczyszczenie światłem może zakłócać orientację przestrzenną zwierząt, zmieniać wzajemne zależności pomiędzy różnymi gatunkami i wpływać na psychologię, zdobywanie pożywienia, rozmnażanie, komunikację oraz inne istotne zachowania zwierząt. W związku z tym konieczne jest przeanalizowanie skali tego oddziaływania oraz określenie działań minimalizujących to zjawisko.

Doprecyzować także należy informacje dotyczące sposobu i lokalizacji ogrodzenia instalacji względem terenu zadrzewionego oraz względem istniejącej zabudowy mieszkaniowej, a także lokalizacji wjazdu na teren przedsięwzięcia. Ponadto wnioskodawca nie wskazał, gdzie planuje przyłączyć przedmiotową farmę fotowoltaiczną do napowietrznej linii średniego napięcia (SN). Oddziaływania w zakresie odległości, oraz poprowadzenia takiej linii w istocie pozostają zatem niezidentyfikowane. W związku z powyższym w raporcie ooś, należy przedstawić jakie kryteria mające wpływ na ochronę środowiska zastosowane będą przy doborze przebiegu linii przyłączeniowej oraz jakie środki minimalizujące i ewentualnie kompensujące będą zastosowane.

Informacje zawarte w KIP pozwalają stwierdzić, że zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji przedsięwzięcia wystąpią oddziaływania na środowisko, jednakże przy odpowiedniej organizacji robót oraz zastosowaniu odpowiedniej technologii i zabezpieczeń oddziaływania te mogą być zminimalizowane. Jednocześnie, na podstawie przedstawionych informacji nie można jednoznacznie ocenić zasięgu, wielkości, złożoności, czasu trwania i częstotliwości oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia. Co istotne, na terenie działki inwestycyjnej znajdują się zabudowania. Budynek mieszkalny zlokalizowany jest w odległości ok. 25 m od zakresu inwestycji. Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko jednoznacznie wykaże, czy oddziaływanie na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia będzie mieściło się w granicach ustalonych norm środowiskowych.

Zasadność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wynika również z potrzeby uwzględnienia w analizie możliwości kumulowania się oddziaływań z istniejącymi i projektowanymi w pobliżu przedmiotowego przedsięwzięcia, przedsięwzięciami o podobnym charakterze. Ocena oddziaływania na środowisko, wykonana w raporcie ooś pozwoli na dokładną

analizę w ww. zakresie oraz pozwoli określić zasięg oddziaływania planowanego przedsięwzięcia oraz liczbę ludności, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.

Jak zostało wyżej wspomniane analizowany obszar położony jest częściowo w granicach OCHK Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, który obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Dla ww. obszaru obowiązującą podstawą prawną jest rozporządzenie Nr 6/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Akt prawny jakim jest ww. rozporządzenie ma status przepisów prawa miejscowego, w związku z czym rozwiązania wynikające z rzonego obszaru muszą być uwzględniane w procesie stosowania prawa w postępowaniu administracyjnym zmierzającym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Farmy fotowoltaiczne są to przedsięwzięcia polegające na budowie wielkopowierzchniowych, jednolitych pod kątem kolorystyki i funkcjonalności instalacji. Planowana farma fotowoltaiczna zlokalizowana będzie w mozaice krajobrazu rolniczego – gruntów ornych, łąk oraz lasów i nie wpisuje się do założeń krajobrazowych wsi, a zwłaszcza do najbliższego otoczenia – terenu upraw rolnych. Proces budowy i eksploatacji może w znacznym stopniu zaburzyć układ terenów ruralistycznych. Raport oos winien zawierać szczegółową analizę oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz, w tym opisywać skutki dla krajobrazu wynikające z realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia. Wprowadzenie nowej zabudowy o charakterze przemysłowym na tereny do tej pory od niej wolne należy uznać za wprowadzanie negatywnych zmian w krajobrazie, a przy skali przedmiotowego przedsięwzięcia oraz lokalizacji w granicach obszaru chronionego krajobrazu oddziaływanie to może być istotne. W raporcie wskazać należy działania, które w ramach realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia winny być podjęte celem minimalizowania oddziaływania na krajobraz.

Teren przeznaczony pod realizację wnioskowanego przedsięwzięcia stanowią grunty orne o niskich klasach bonitacyjnych. KIP nie zawiera jednakże szczegółowego opisu uwarunkowań przyrodniczych analizowanego terenu. Nie załączono wyników inwentaryzacji przyrodniczej oraz aktualnej dokumentacji fotograficznej. Opis szaty roślinnej oraz fauny jest bardzo ogólny i nie potwierdzony żadnymi badaniami.

Ponadto zgodnie z KIP na terenie przedsięwzięcia nie znajdują się obszary wodno-błotne, inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliska łąkowe oraz ujścia rzek, jeziora, strefy ochronne ujęć wód oraz obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, obszary, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone, obszary leśne, górskie, morza i obszary wybrzeży, obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, archeologiczne i kulturowe, obszary Natura 2000 oraz uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej.

Co istotne, powierzchnia przeznaczona pod farmę fotowoltaiczną będzie podlegać stopniowym przekształceniom i wyłączeniu z produkcji rolnej na okres ok. 30 lat. Etap realizacji będzie się wiązał z koniecznością zajęcia powierzchni biologicznie czynnej oraz usunięciem porastającej jej roślinności. Podczas prowadzonych prac budowlanych będą miały miejsce m. in. przekształcenia podłoża i zniszczenie szaty roślinnej związane z montażem paneli fotowoltaicznych, posadowieniem kontenerowych stacji transformatorowych i wykonaniem ogrodzenia. Prace budowlane mogą prowadzić do płoszenia i niepokojenia lokalnych gatunków zwierząt. Na etapie eksploatacji ze względu na występowanie powierzchni biologicznie czynnej konieczne będzie koszenie roślinności trawiastej, co może przyczynić się do zwiększenia śmiertelności owadów, płazów, ptaków, małych zwierząt. W raporcie oos należy podać informacje

dotyczące sposobu zagospodarowania terenów zielonych pomiędzy panelami fotowoltaicznymi, w tym podać termin i sposób koszenia. Skutkiem istnienia elektrowni słonecznej może być również efekt olśnienia, czyli chwilowe oślepienie oraz tzw. „efekt lustra wody”, który jest skutkiem kojarzenia przez ptaki dużej powierzchni paneli fotowoltaicznych z lustrem wody, czy też efekt odbijania przez panele na zasadzie lustra elementów otoczenia np. chmur, drzew.

Z uwagi na powyższe, raport oos powinien zawierać charakterystykę przyrodniczą terenu przedsięwzięcia oraz terenu w zasięgu oddziaływania, przeprowadzoną w oparciu o inwentaryzację przyrodniczą, umożliwiającą rzetelną i szeroką analizę wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze. Przeprowadzona w raporcie analiza powinna być podstawą do wyznaczenia właściwych środków minimalizujących i kompensujących stwierdzone oddziaływania.

Na terenie inwestycyjnym nie znajdują się żadne zadrzewienia, zatem nie zachodzi potrzeba wycinki drzew i krzewów. Jednocześnie wskazano, że w centralno-zachodniej części działki inwestycyjnej, znajdują się zadrzewienia, od których planowana farma fotowoltaiczna będzie odsunięta i nie przewiduje się oddziaływania na nie. W raporcie oos należy wskazać minimalną odległość względem tych zadrzewień oraz wskazać ewentualne sposoby ochrony zadrzewień przed uszkodzeniami na etapie realizacji.

Istotną kwestią w niniejszym przypadku jest także analiza oddziaływania przedsięwzięcia na korytarze ekologiczne. Teren przedsięwzięcia na powierzchni ok. 2,30 ha będzie ogrodzony, co spowoduje barierę dla swobodnej migracji zwierząt. Mimo, że nie znajdują się tu korytarze ekologiczne zapewniające łączność ekologiczną w skali kraju i kontynentu zgodnie z projektem przebiegu korytarzy ekologicznych opracowanym na zlecenie Ministerstwa Środowiska przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego Etap I – 2005 r. i Etap II – 2011 r.), to mając na uwadze znaczną skalę przedsięwzięcia i lokalizację na terenach otwartych, rolniczych, niezabudowanych, nie można wykluczyć, że zlokalizowane są tu lokalne i regionalne korytarze ekologiczne. Ogrodzenie działek i stworzenie na nich instalacji fotowoltaicznej w opinii tut. organu może wprowadzić istotną barierę ekologiczną ograniczającą swobodną migrację fauny. Ponadto należy zauważyć, że wprowadzenie nowej zabudowy na terenach otwartych, stwarza także wiele innych zagrożeń, w tym m. in.: może prowadzić do zmniejszenia różnorodności biologicznej, fragmentacji i geometryzacji naturalnych i półnaturalnych ekosystemów oraz prowadzi do zmniejszenia udziału tych ekosystemów w krajobrazie. Powyższe zagrożenia w kontekście przedmiotowej inwestycji powinny zostać dokładnie przeanalizowane w raporcie oos.

W raporcie oos powinna być także przeprowadzona analiza wariantowa przedsięwzięcia, w tym analiza wariantu najkorzystniejszego dla środowiska oraz wariantu lokalizacyjnego polegającego na realizacji przedsięwzięcia poza obszarami chronionymi.

Podsumowując, w niniejszym przypadku konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko wynika z faktu, iż na podstawie zgromadzonej dokumentacji nie można wykluczyć, że planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób negatywny wpływać na środowisko, w tym na OCHK Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Niewątpliwie ważnym czynnikiem obligującym do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko będzie również możliwość udziału społeczeństwa w procesie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponadto w opinii RDOŚ w Łodzi parametry zastosowanych urządzeń oraz inne założenia projektowe, a przede wszystkim możliwe do zastosowania sposoby ograniczenia oddziaływań powinny zostać sformułowane w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w formie wiążących warunków po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko. Należy także zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 2 ustawy oos, jedynie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej po przeprowadzeniu oceny możliwe jest nałożenie

na stronę obowiązku: a) wykonania kompensacji przyrodniczej; b) unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko; c) monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Biorąc powyższe pod uwagę RDOŚ w Łodzi uznał za zasadne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie. Postanowienie, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji.

Zgodnie z art. 74 ust. 4 ustawy ooś, organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach doręcza ją niezwłocznie organom, których opinia lub uzgodnienie były wymagane przed jej wydaniem.

Zgodnie z art. 76 ust 1 ustawy ooś, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w sprawach dotyczących wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez organy, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 2-4, lub organy wyższego stopnia w stosunku do tych organów, właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska kieruje wystąpienie, którego treścią może być w szczególności wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi**

Arkadiusz Malec

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

/pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego/

Otrzymuje:

1. adresat (ePUAP)

Sprawę prowadzi: Agata Rumieniecka 42 665 03 82